

Бр.03-415/1

25.8.2023 година

Скопје

КОМЕНТАРИ, ЗАБЕЛЕШКИ И ПРЕДЛОЗИ ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН ЗА ТРГОВСКИ ДРУШТВА

ПОДНОСИТЕЛ:

- Здружение за остварување на заеднички интереси на банките и унапредување на нивното работење - **МАКЕДОНСКА БАНКАРСКА АСОЦИЈАЦИЈА (МБА)** со седиште на ул.“Орце Николов“ број 75, општина Центар, 1000 Скопје

I. ВОВЕДЕН ДЕЛ

Здружението за остварување на заеднички интереси на банките и унапредување на нивното работење – МАКЕДОНСКА БАНКАРСКА АСОЦИЈАЦИЈА – Скопје (во понатамошниот текст: МАКЕДОНСКА БАНКАРСКА АСОЦИЈАЦИЈА) е самостојно правно лице и облик на здружување преку кое сите банки и штедилници во Република Северна Македонија дејствуваат заради остварување развој и унапредување на нивното работење.

Имајќи ја предвид засегнатоста на членовите на МАКЕДОНСКАТА БАНКАРСКА АСОЦИЈАЦИЈА – Скопје од одредбите содржани во текстот на Предлогот на Законот за трговски друштва објавен на електронскиот систем Електронски национален регистар на ден 21.7.2023 година, МАКЕДОНСКАТА БАНКАРСКА АСОЦИЈАЦИЈА – Скопје во свое име и во име на своите членови во утврдениот рок доставува првични генерални коментари, забелешки и предлози, со напомена дека со оглед на прекраткиот рок и обемност на проблематиката МАКЕДОНСКАТА БАНКАРСКА АСОЦИЈАЦИЈА – Скопје, дополнително ќе достави коментари, забелешки и предлози во правец на измени на Законот доколку истиот биде донесен од страна на Собранието на Република Северна Македонија.

II. ГЕНЕРАЛНИ КОМЕНТАРИ И ЗАБЕЛЕШКИ НА ТЕКСТОТ НА ЗАКОНОТ

Заради ограниченото време за доставување на забелешки/коментари, а со оглед на тоа дека за анализата на промените на Законот е потребно време, би сакале да укажеме на новододадената точка во однос на содржината на јавниот повик за свикување на собрание од членот 427 од Законот.

Имено, со предложениот Закон се предвидува дека Поканата, односно јавниот повик за свикување собрание, покрај веќе дефинираните податоци, содржи и податок за **датумот на евиденција на акционерите кои имаат право на учество и на глас на собранието, според состојбата во акционерската книга добиена од овластен депозитар, не постара од 48 часа пред одржувањето на седницата на собранието.**

Во членот 3, со кое се уредува значењето на употребени поими, под „датум на евиденција“ се подразбира:

„Датум на евиденција“ е **датумот од кој што се одредува идентитетот** на содружниците, односно на акционерите и нивните права што произлегуваат од уделот, односно од акцијата (право на известување, на гласање и на распределба) и други права кога тоа е определено со закон, со договорот за друштвото, односно со статутот;

Врз основа на горенаведеното, сметаме дека не е доволно јасно кои податоци треба да ги содржи јавниот повик односно поканата, а на начин кој ќе бидеме усогласени од точката.

Со членот 432 од нацрт Законот, релативно, останува обврската пред почетокот на одржувањето на собранието, органот на управување, односно лицето овластено за свикување на собранието го споредува списокот на пријавените акционери според состојбата во акционерската книга добиена од овластен депозитар, не постара од 48 часа пред одржувањето на седницата на собранието.

Предлагаме на попрецизен начин да се определи содржината на јавниот повик односно поканата во врска со датумот на евиденција, со цел да нема погрешни и/или различни правни толкувања на обврската.

Дополнително, во врска со Политиката за наградување, членот 395 предвидува и Извештај за наградување, кој задолжително треба да се изготви и по неговото усвојување согласно начинот предвиден во законот, да се објави на официјалната интернет страница. Извештајот за наградување е дел од годишниот извештај за работата на друштвото, а неговата форма ја пропишува Министерот за економија. Членовите на органот на управување на друштвото се солидарно одговорни со сиот свој имот за штетата настаната за друштвото, поради необјавување на извештајот за наградување од овој член. За непочитување на одредбите во врска со Извештајот и Политиката за наградување е предвидена глоба во износ од 5.000 до 10.000 евра за Банката. Вака поставената одговорност е пре-широко поставена, предвидува солидарна одговорност со сиот свој имот што цениме дека е во спротивност со Устав, како и фактот што за непошитување на истата веќе се предвидени казни за Друштвото како и за членовите на органот на управување. Од наведените причини предлагаме делот - *Членовите на органот на управување на друштвото се солидарно одговорни со сиот свој имот за штетата настаната за друштвото, поради необјавување на извештајот за наградување од овој член*- да се избрише.

Покрај тоа, со новиот Предлог Закон, а споредбено со постоечкиот текст од Законот за трговски друштва од *Седма глава – “Трговски книги, годишна сметки и финансиски извештаи”*, во целост се изземени/анулирани Оддел 1, Оддел 2 и Оддел 3, (оддели кои пропишуваат сметководствени правила и постапки), со исклучок само на стариот член 470 – *“Класифицирање на трговците”* и старот член 479 – *“Избор на ревизорско друштво”*.

Ова значи дека со новото предлог решение се анулирани сите членови кои регулираат:

- начин и обврска за водење на трговски книги,
- начин и обврска за водење на сметководство,
- начин и обврска за составување, одобрување и поднесување на годишна сметка и консолидирана годишна сметка,
- чување на трговски книги и годишна сметка,
- регулирање и спроведување на попис,

- како и други слични сметководствени правила и обврски.

Новиот предлог закон само се повикува на “.....**прописи со кои се уредува водењето сметководство, подготовка на финансиски извештаи и друг вид известување од страна на органите**”.

Согласно постоечката регулатива, прописи кои главно се поврзани со сметководството се:

- *Правилник за водење на сметководство*, со кој се пропишува водењето сметководство во согласност со МСФИ (кој Правилник се повикува на член 469 од постоечкиот ЗТД), и

- *Закон за вршење на сметководствени работи*, кој пропишува само кој и за кого (во смисла сметководител, овластен сметководител, трговец поединец или друштво за сметк. работи) може да води, составува и потпишува годишна сметка, но не ги регулира сметководствените начела, правила и обврски за трговски книги, сметководство и годишна сметка.

Врз основа на тоа, произлегува дека начинот и обврската за водење на деловни/трговски книги, како и начин и обврска за составување, одобрување и поднесување годишна сметка, би останале законски нерегулирани.

Тоа значи дека итно ќе треба да се изготват и соодветни измени и дополнувања на закони поврзани со прописи со кои ќе се уреди водењето на сметководство и подготовка на годишна сметка.

Со предложениот Закон за првпат се воведени Договор за водење на работите на друштвото и Договор за пренос на добивка, регулирани со член 578-602, со кои едно друштво (ДОО, АД и КДА) има можност да го отстапи водењето на работите на друштвото, односно ја отстапува добивката од своето работење на друго друштво.

Сметаме дека законодавецот треба да ја преиспита можноста за подобра заштита на доверителите на друштвото кое го отстапува работењето на друштвото, односно ја пренесува добивката.

Со почит,

МАКЕДОНСКА БАНКАРСКА АСОЦИЈАЦИЈА